

“ఇదిగో డాక్టర్! మీ ఫీజు” రెండు వందల రూపాయల తడు శేఖర్ గారి చేతిలో పెట్టాడు.

పేపర్ ను ప్రక్కకు తీసి, డాక్టర్ గారు అతని ముఖాన్ని చూశారు. ఆ చూపులో గంభీరత, ఆశ్చర్యం కన్పిస్తున్నాయి.

“అలస్యం చేయకండి డాక్టర్” నా భార్య నెలాగైనా బ్రతికించి పుణ్యం కట్టకొండి. కారే కన్నీటిని తుడుచుకుంటూ దగ్ధకంఠంతో అన్నాడతడు.

మందుల పెట్టె తీసికొని, అతని వెంట బయలుదేరాడు డాక్టర్. అతని నడకలో తొందర, ఆవేదన, స్పష్టంగా కన్పిస్తున్నాయి. అతడు పాటుపడిన ఇంట్లోకి దారి తీశాడు. డాక్టర్ కూడా అతన్ని అనుసరించాడు. ఇంట్లో దీపం సన్నగా వెలుగుతూ ఉంది. “లతా!” ఇదిగో డాక్టర్ గారొచ్చారు. నీవు బ్రతుకుతావు లతా! అన్నాడతడు.

ఆ మాటలు విని ఆమె బరువుగా తన నేత్రాలను విప్పి అతనివైపు చూసింది. డాక్టర్! ఆమె నాడీ పరీక్షించాడు. పెట్టెలోనుంచి ఇంజక్షన్ తీసి ఆమెకిచ్చాడు. ఆమె ఒక్కసారి బాధగా మూర్తి, కళ్లు మూసింది. “లతా! లతా!” పిచ్చిగా అరుస్తూ, ఆ యువకుడు ఆమె శరీరం మీద పడి ఏడ్చాడు. డాక్టర్ ఆశ్చర్యంగా అతనివైపు చూడసాగాడు.

డాక్టర్! మీరు మానవులు కాదు. నాకున్న ఒక్క ఆస్తిని మింగేశారు. నువ్వు మానవుడివి కాదు. చూడు డాక్టర్! చూడు. ఆరుమాసాల ఆ పిల్లాడ్ని బాగా కళ్ళతో చూడు! వాడికి తల్లి లేకుండా మింగే సావ్? నీవు మనిషివి కాదు. రాక్షసుడివి, అంటూ అరుస్తున్నా డాయువకుడు.”

డాక్టర్ ఆ చంటిపిల్లాడివంక చూశాడు. అతని కళ్లలోనుండి బాష్పబిందువులు రాలాయి. ఆ యువకుడింకా, ఉన్నాడునిలా ఏమిటేమిటో అంటూ యున్నాడు. ఆ పిల్లాడు ఎఱ్ఱగా దొండపండులా యున్నాడు. ఆ అరుపులకు ఇంటిచుట్టూ జనం

మూగారు. అక్కడనుండి కదలటానికి కాళ్లు రావటం లేదు. అతడు బొమ్మలా నిలుచుండిపోయాడు.

ఇంతలో పోలీసువ్యాన్ యింటిముంగు ఆగింది. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు అందులోంచి దిగి ఇంటిలోకి వచ్చాడు. “శేఖరం మీరేనా” ఆ యువకుణ్ణి సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు ప్రశ్నించాడు. బౌనన్నట్లు అతను తలఊసాడ. వెంటనే ఇన్ స్పెక్టరు అతని చేతులకు బెడీలు తగిలించి “లతా! లతా!” అంటూ దుఃఖిస్తున్నావున్న, అతన్ని బలవంతాన వ్యాన్ లో ఎక్కించి తీసుకుపోయాడు.

డాక్టర్ కి వేమీ అర్థంకాలేదు. అతడు తనకి డబ్బు ఇవ్వటం, ఇంటికివచ్చి ఇంజక్షన్ యివ్వటం, ఆమె మరణించటం, పోలీస్ వ్యాన్ వచ్చి అతన్ని తీసుకుపోవటం అన్నీ ఒకటివెంబడి ఒకటిగా జరిగిపోయాయి. అతను ఆలోచిస్తూ, తన కోటు జేబులో చెయ్యి పెట్టాడు. రెండు పచ్చనోట్లు అతనిచేతికి దొరికాయి. అక్కడున్న ఓ పెద్ద కర్దది ఇచ్చి పిల్లాడ్ని, ఎత్తుకుని, ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడతడు.

ఈ విచిత్ర సంఘటన అక్కడున్న వారి కెవ్వరికీ, అర్థంకాలేదు. డాక్టర్ గారి జాలిబుద్ధిని అంతా మెచ్చుకున్నారు. క్షణకాలంలో ఆమెకు దహనక్రియలు జరిగిపోయాయి. అదంతా డాక్టర్ గారిచ్చిన డబ్బు! అటువంటి ఉదారస్వభావులు చాలా తక్కువని అందరూ తలచారు.

* * * *

డాక్టర్ గారు ఇంటికి వెళ్తూనే పిల్లాడ్ని ఉమకు అందించారు. ఉమ భర్త మొహంలోకి చూస్తూ, పిల్లాడ్ని ఎత్తుకుంది. డాక్టర్ కుర్చీలో కూర్చోపడ్డాడు.

“ఈ పిల్లా డెవరండీ?” ఉమ కుర్రాడ్ని ముద్దు పెట్టుకుంటూ భర్త నడిగింది.

“ఎవరైతేనేం? ఉమా! ఆ పిల్లా డొక ఆనా ఘడు. మనం ఆ అబ్బాయిని పెంచుకుందామా?” భార్యయొక్క అభిప్రాయాన్ని తెలిసికోటానికి శేఖర్ ఆమె నడిగాడు.

“చాలా బాగున్నాడండి. ఇంతకీ పిల్లాడెవరో చెప్పారుకాదేం” ఉమ భర్తను అడిగింది.

“అదంతా ఒక గాథలే ఉమా!” డాక్టరుగారు దైన్యంగా ఆమె కళ్ళలోకి చూస్తూ అన్నాడు.

“ఏమిటా గాథ?” అన్నట్లు ఉమ నిరాశగా వస్తున్న ఆతని మాటల ధోరణినిపట్టి భర్తకళ్ళలోకి చూసింది.

ఉమా! నాన్నేహితుణ్ణి నీ వెరుగవు. ఆతని పేరు రామారావు. తలిదండ్రులు చనిపోయేటప్పటికి చాలా ఆస్తి మిగిలింది. ఆతను నాతోపాటే డాక్టర్ పట్టా పూర్తిచేశాడు. త్వరలోనే ప్రాక్టీసుకూడా పెట్టాడు. ఆతనికి అభివృద్ధిలోకి రావటానికి గుణాలే నోడ్వడినయ్యే. బీదలంటే ఆతని కెంతో ప్రేమ.

భార్యకూడా ఆయన కన్నివిధాలా తగించే! ఆమె భర్తమాట జవదాటదు. భర్తయొక్క బంధువులు వచ్చినా, స్నేహితులొచ్చినా ఆమె ఎంతగానో గౌరవించేది.

నా కపుడు ఆస్తిపాస్తులేమీ లేవు. ప్రాక్టీసు పెట్టడానికి డబ్బులేదు. నేను రామారావుని ఆర్థించాను. ఆతను పేరుమాటేమీ చెప్పకుండా ఆరువేల రూపాయలిచ్చాడు. దానికి ప్రామిసరీనోటు లేదు. పత్రమా లేదు. నోటిమాటనుబట్టి ఆయన ఆ డబ్బు నాకిచ్చాడు.

త్వరలోనే నేనూ ప్రాక్టీసు పెట్టాను. అదంతా ఆతని చేతివలువ. త్వరలోనే నేనూ వృద్ధిలోకివచ్చాను. మంచిపేరూ! డబ్బూ సంపాదించాను. ఇదంతా మూడు సంవత్సరాళూ జరిగింది. నాలో ఎంతమార్పు వచ్చిందో! అంతమార్పు రామారావులో వచ్చింది.

ఆతనికొచ్చేడబ్బు తక్కువ. కర్చు యొక్కవ. ధర్మానుపత్రిపెడితే ఆతనికే మోసంవచ్చింది. అప్పు లెక్కవయ్యాయి. ఒకవైపు కుమారుడు బి. ఏ. ప్యాసెయ్యాడు. ఆతనిభార్య అబ్బాయిపెళ్లి చెయ్యాలని పట్టుబట్టింది.

ఆతనిపెళ్లి ఒక సామాన్యయువతితో గడిచింది. ఆ పెళ్లిఖర్చుకి ఆతను స్నేహితులినెవర్నీ ఆర్థించలేదు. ఇల్లు తాకట్టుపెట్టి పెండ్లిచేశాడు. ఆ నవదంపతులను చూస్తూ, భార్యభర్త లిరువురూ సంతోషించసాగారు.

అప్పు అధికం అవటంచేత బాకీదార్లు ఆతని ఇంటిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు. చివరికి వాళ్ళకు మిగిలిందల్లా ఒక పూరిపాక.

తంటానికి వేళకు ఆహారంలేక కృశించసాగారంతా! అంత బ్రతుకూబ్రతికి తనకీగతి పట్టినందుకు విచారిస్తూ, మనోవ్యాధితో ఆతను మంచంపట్టాడు.

నే నతడు ఇన్నికష్టాలలో ఉండికూడా నన్ను డబ్బుడగకపోవటానికి ఆశ్చర్యం చెందాను. కాని, ఉమా! నే నతని కలాటి సహాయమా చెయ్యలేదు.

నేనిపుడు దానిగురించే ప్రాశ్నాత్తాప పడుతున్నాను. ఉమా! నా స్నేహితుడు మనోవ్యాధితో మరణించాడు. ఆతని ఉత్తరక్రియలకు డబ్బేదీ? భార్య మిగిలిఉన్న గాజుల్ని అమ్మించి, భర్తకు అన్ని క్రియలు జరిపించింది.

కాని, ఆమె భర్తలేని దిగులూ, తన కొడుకూ, కోడలూ ఉన్న నిస్సహాయతత్వాన్ని చూడలేక పోయింది. బి. ఏ. చదివికూడా తన కుమారుడికి గుమాస్తాగిరి దొరకలేదు. ఎన్ని వస్తువులూ ఆమె తాకటు పెట్టింది. నగలతో నిండియుండే ఆమె మెడలో మిగిలిందల్లా ఒక పసుపుకొమ్ము మాత్రమే!

ఆమెకూ జబ్బుచేసింది. ఆమెకు నేనే వైద్యం చేశాను. ఎలా? ఒక మానవునిలా కాదు. తల్లిలాంటి ఆమెకు వైద్యం చేయటానికి డబ్బిచ్చేదాకా వెళ్ళేవాణ్ణి కాదు. ఆమె మరణించింది. ఇపుడు కేఖరం, లతా నిస్సహాయులు. పుండుమీద కారంచల్లినట్లు నతకీ పిల్లాడు పుట్టాడు.

రెండుప్రాణాలు బ్రతకటమే కష్టమయితే, భగవంతుడు మూడోప్రాణిని సృష్టించాడు. రెండు, మూడు దినాలు ఆహారం లేకుండా గడిపేవారు. అందుచేత అతకు పేగులలో బలంలేక కడుపునొప్పి వచ్చింది. ఆతనికి ఆపదసమయంలో ఆదుకునే వారెవ్వరూ లేరు. నన్నే ఆర్థించాడు. కాళ్ళా వేళ్ళా పడ్డాడు. ఫీజు ఇంపుడైనా ఇస్తానన్నాడు.

నే నామెకు మందిచ్చాను. క్రొత్త నయమయింది. నాకతడు కృతజ్ఞత తెలిపాడు. కాని; ఉమా! ఆజబ్బు మళ్ళీ తిరగనేసింది. తిరిగి అతడు నాదగ్గరకేవచ్చాడు నేను కతి సుళ్ళా ఆతనివెంట వెళ్ళటాని కంగీకరించ

లేదు. బాకీఉన్న ఏ బైరూపాయలూ అక్కడ పెట్టి మరో ఏ బైరూపాయలిస్తే వస్తానన్నాను.

అతడు నన్ను దీనవదనంలో ప్రార్థించాడు. నేను వారిసొమ్ముతో ఇంతవాణ్ణయి కూడా, అతని ప్రార్థనలు వినలేదు. నాలో మానవత్వం నశించింది. నాలో జాలి అనేది లేకమైనా లేదు. ఖచ్చితంగా నే నీమాట అతనితో చెప్పాను. అతడిక చేసేదేమీలేక వెళ్లిపోయాడు.

నా కేమీ తోచటంలేదు. పేపరు చదువుతూ కూర్చున్నాను. ఒక గంటయ్యే సరికల్లా అతను తిరిగి వచ్చాడు. రెండు వందల రూపాయలనోట్లు నాచేతిలో పెట్టాడు. నే నాశ్చర్యంచెందాను కాని నే నతని కేమీ సమాధానం చెప్పలేదు. అతనివెంట వెళ్ళాను.

అతను, ఇంజక్షన్ ఇచ్చాను. కాని లాభం లేక పోయింది. నేను మందేవైళ్ళే ఆమె బ్రతికేది. అతనికిక తోడేవరూ, లేరు. తన భార్యను కాగిలించుకుని ఏడ్చాడు. ఆ ఏడ్పులో నన్ను దూషించాడు. నా యొక్క కఠినహృదయాన్ని కరిగించాడు. ఇంతలో పోలీస్ వ్యాన్ ఇంటిముందు ఆగింది. సబినస్పెక్టర్ శేఖరం నీవేనా, అని ప్రశ్నించాడు. అతడు తల ఊపాడు. వెంటనే బేడీలు తగిలించి అతన్ని తీసుకువెళ్ళారు. అతడు భార్య దహనక్రియల్ని కూడా చూడలేకపోయాడు. ఉమా! ఈ పిల్లాడు ఇక దిక్కులేనివాడు. శేఖరం ఏం నేరంచేశాడో తెలీదు. అక్కడొక పెద్ద మనిషికి రెండొందలిచ్చి ఈ పిల్లాడ్ని ఎత్తుకున్నాను. నేనుచేసిన పాపాన్ని పరిహరించుకోటానికి వీజే నాకు స్మారక చిహ్నమయ్యాడు. “ఉమా! దీనికి నువ్వేమంటావు. శేఖర్ ఆ గాధను ముగించాడు.”

ఉమ కళ్ళలో నీరు తిరిగాయి. ఆమె భర్త కేమీ జవాబు చెప్పలేకపోయింది. కాని ఆమెకు సంతానం లేదు. ఆమె ఆ పిల్లాడ్ని తనివితీరా ముద్దాడింది. డాక్టర్ ఈ దృశ్యాన్ని చూస్తూ, ఆ కుర్చీలోనే నిద్రించాడు.

* * * *

మరునాడు డాక్టర్ హాస్పిటల్ కు వెళ్ళలేదు. పన్నెండుగంటలయ్యేసరికి కోర్టుకు వెళ్ళాడతడు. ఆ రోజు కేసు విచారిస్తారు. ముద్దాయి కోర్టులోకి రప్పించబడ్డాయి.

“హత్య చేయటానికి గల కారణమేముటి?” స్ట్రీ డరు ముద్దాయి నడిగాడు.

“నా నిరుపేదత్వం! నా భార్యకు జబ్బు రావటం! మందుకు డబ్బు లేకపోవటం! అందుచేత నేను కంపార్టు మెంటులోఉన్న కలక్టరు గారమ్మాయి గొంతుపిసికి స్ట్రెస్ సంపాదించాను. అది అమ్మి డాక్టర్ కు ఫీజు ఇచ్చాను” ముద్దాయి ‘తనయొక్క స్టేట్ మెంట్ ను ఇచ్చాడు.

మేజిస్ట్రేటు అతనికి జన్మాంతరద్వీపవాస శిక్ష వేశారు. పోలీసు అతన్ని కారులో ఎక్కించారు. డాక్టర్ అతన్ని సమీపించాడు. “డాక్టర్ ! నా పిల్లాడికి మీ రేదిక్కు” అన్నాడతను, “నేను నీ పిల్లాడ్ని పెంచుకుంటున్నాను” అన్నాడు డాక్టర్.

అతని కళ్ళలో కాంతి లీనమయింది. ఇంతలో కారు స్టార్ టింగింది. ఆఖరిసారిగా అతడు డాక్టర్ కళ్ళలోకి చూశాడు. నమస్కారం చేశాడు. డాక్టర్ కళ్ళ వెంబుటి నీళ్లు రాలాయి. కారు వేగంగా కనుచూపు మేర దాటిపోయింది. డాక్టరు కారు వెళ్ళేవరకూ అలాగే నిల్చుని విచారించాడు. బరువుగా కాళ్ళీడ్చుకుంటూ అతడు ఇంటిత్రోవపట్టాడు. ఉమా, శేఖరంలు అతనికి అత ఎడగల ప్రేమకు ఆశ్చర్యపోతూ, పిల్లాడ్ని ముద్దు పెట్టుకున్నారు. ఆ పిల్లాడి మొహంలోనే శేఖరం మొఖమూ, అత మొఖమూ కన్పించింది. డాక్టర్ గారు కళ్ళ వెంబటి రెండు ఆనందబాస్పాలు రాలారు.

కామ కళారంగము అనుకొక్కోకం.
 పటములతో గల పుస్తకము వెల రూ. 1-4-0
 పోస్టేజి. 0-10-0. “హిందీ విద్యాబోధిని” తెలుగులో గల ఇది సులభముగా హిందీ నేర్చుకొనుటకు తగినది వెల 1-4-0 పోస్టేజీ 0-10-0 రెండూ కొనువారికి పోస్టు ఖర్చు 0-12-0 నేజే వ్రాయండి.
 డి. ఎస్. మిత్రా & కో.,
 (K) 2, బీటు, సాకారు పేట, మద్రాసు.